

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członków Unii
Numer 5, Październik 2014

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

---

Od wydawcy

Na początku czerwca ujawniono jedno z największych oszustw dumpingu płacowego w Szwajcarii: 28 polskich pracowników budowlanych pewnego polskiego podwykonawcy zamiast przysługujących im 35 franków na godzinę otrzymywali jedynie 12. I tak przez rok, bez „trzynastki” i dodatku weekendowego (patrz dział informacje w skrócie).

Polscy robotnicy byli nakłaniani przez pracodawcę do podawania inspektorom pracy fałszywych informacji odnośnie swojego wynagrodzenia wskazując na stawkę jaką powinni byli dostawać. Nawet gdyby jednak postanowili zeznać zgodnie z prawdą sytuację komplikował fakt, że tłumaczem był ich bezpośredni przełożony.

Przypadek ten ukazuje nie tylko jak ważne są same kontrole ale również wskazuje na konieczność angażowania niezależnych tłumaczy. Jeżeli tłumaczem będzie przełożony nie uda się wykryć nieprawidłowości. Przypadek w Roche pokazał coś jeszcze:

Część pracowników nie mogąc znieść oszustwa postanowiła poinformować Unię. Decydujące znaczenie miało przy tym zaufanie do sekretarzy związkowych regularnie odwiedzających miejsca pracy. Obecność związku zawodowego, jego konsekwentna działalność na budowach, regularne spotkania z pracownikami i sekretarzami związkowymi mówiącymi w tym samym języku czy wręcz pochodzącymi z tego samego kraju, są najlepszą receptą na zbudowanie długotrwałego, pełnego zaufania porozumienia. Należy to kontynuować. Niezależnie od tego, urzędy muszą wzmocnić kontrole i zapewnić niezależnych tłumaczy.

Adam Rogalewski, sekretarz związku ds. migracji

Informacje w skrócie

Unia – skarga na pracę niedzielną

Od pięciu lat kanton Gryzonia (Garubünden) nielegalnie pozwala na niedzielną pracę w Outlet Center w miejscowości Landquart i to wbrew wyrokowi Trybunału Federalnego. Unia w dalszym ciągu będzie się sprzeciwiać temu drastycznemu naruszeniu prawa pracy kierując do rady federalnej (Bundesrat – rząd szwajcarski) skargę na kantonalny urząd pracy (Kiga). Obowiązkiem rady federalnej jest dbać o wykonywanie wyroków sądu federalnego.

Inicjatywa przeciwko dumpingowi płacowemu w Zurychu

Zaledwie 33 godziny wystarczyły by zebrać wymaganą ilość podpisów pod inicjatywą przeciwko dumpingowi płacowemu. Podpisy zostały potwierdzone i tym samym inicjatywa została formalnie zgłoszona. To, że istnieje pilna potrzeba stworzenia mechanizmu chroniącego przed dumpingiem płacowym pokazały przypadki w Zurychu (dworzec kolejowy,

ZARA, Hunzikerareal) oraz rekordowy przypadek zaniżania pensji w Bazylei. Unia oczekuje zatem, że radny Ernst Stocker niezwłocznie uruchomi właściwe procedury umożliwiające przeprowadzenie głosowania.

Porozumienie w sprawie dumpingu płacowego w Roche

Na początku czerwca ujawniono drastyczne przypadki dumpingu płacowego na budowie „Roche Turm Bau 1”. Dopiero po tygodniu żmudnych przepychanek udało się Unii wypracować wraz z Roche rozwiązanie problemu. W pierwszej kolejności Roche wypłaci ponad pół miliona franków poszkodowanym pracownikom a firma Josef Gartner przygotowuje prawidłowe umowy o pracę. Na tym jednak nie koniec. Roche i Gartner muszą teraz niezwłocznie obliczyć i wypłacić korekty wynagrodzenia dla wszystkich pracowników.

Wcześniejsze emerytury dla malarzy i gipsarzy?

Szwajcarski Związek malarzy i gipsarzy (SMVG) dał zielone światło na rozpoczęcie negocjacji w sprawie modelu wcześniejszych emerytur. Unia popiera tę decyzję. Należy zatem możliwie szybko przyjąć i wdrożyć taki model, który pozwoli zatrudnionym w tych branżach na wcześniejsze wycofanie się z ciężkiej pracy.

Tak dla publicznej kasy chorych

Pod koniec września dojdzie do głosowania nad inicjatywą na rzecz publicznej kasy chorych. Szwajcarskie stowarzyszenie związków zawodowych oraz zrzeszone z nią stowarzyszenia, w tym Unia, popierają tę inicjatywę. Poniżej chcielibyśmy przybliżyć czytelnikom i czytelnikom Horyzontów dlaczego warto głosować na „TAK”.

Inicjatywa „za publiczną kasą chorych” zakłada powołanie jednej kasy z kantonalnymi filiami, które odpowiadałyby za zapewnienie podstawowej opieki. W przyszłości, ubezpieczeni będą obok przedstawicieli federacji i kantonów zasiadać w organach nowej kasy. Tym samym nie tylko zarząd czy lobbyści kas chorych ale wszyscy decydowaliby o wysokości premii.

Ubezpieczenie zdrowotne nie jest towarem!

Od 1 stycznia 1996 r. funkcjonujące obecnie 61 kas chorych kieruje się zasadami rynku w pierwszej kolejności dbając o zysk zamiast o zdrowie ubezpieczonych. Kasy w swojej działalności opierają się obecnie na zasadzie minimalizacji ryzyka, przyjmując osoby, które mniej kosztują. Kto kosztuje zbyt dużo – jeżeli tylko to możliwe – nie będzie przyjęty. Nie ma transparentności i ubezpieczeni, nie mający swoich przedstawicieli w kasach, nie mają wpływu na sposób wydawania ich składek oraz wpływu na działalność kas. Jest ona obecnie wyłącznie realizowana przez zarządy oraz grupy interesów jak np. Santésuisse.

Zmiana systemu jest konieczna

Wprowadzając publiczną kasę eliminujemy problem minimalizacji ryzyka, zapewniamy równy dostęp do świadczeń, wprowadzamy transparentność poprzez wyraźne oddzielenie zabezpieczenia podstawowego i dodatkowego, przełamujemy wszechwładzę kas. Zmiana systemu jest potrzebna by powstrzymać eksplozję premii. Jest ona na korzyść ubezpieczonych. Dlatego potrzebny jest głos na „TAK”!

Aurora García

Problemy finansowe: ukrywać doraźne zarobki?

Od pół roku pobieram zasiłek bezrobotny i mam poważne problemy finansowe. Egzekucje mnożą się. Niedawno dostałem możliwość otrzymania czteromiesięcznej

posady w branży hotelarskiej. Zatajenie tego zatrudnienia przed urzędem rozwiązałoby moje problemy finansowe. Jeden z moich kolegów też tak zrobił i powiedział, że urząd i tak się nie zorientuje. Czy to prawda?

MICHAEL SCHWEITZER: Nie, w żadnym razie. Od 2010 r. obowiązuje ustawa przeciwko nielegalnemu zatrudnieniu, która włączyła kasy wypłacające zasiłki do procesu zwalczania pracy „na czarno”. Zarówno od Pana pensji za czasowe zatrudnienie jak i zasiłku potrącona jest składka emerytalno-rentowa (AHV/AVS). Sekretariat stanu ds. gospodarki (Seco) porównuje składki wpływające z tytułu zatrudnienia i bezrobocia. Jeżeli dopatry się nieprawidłowości informuje właściwą kasę zasiłkową. Jeżeli zatai Pan swoje zatrudnienie to z pewnością zostanie to wykryte. Będzie musiał Pan zwrócić niesłusznie pobrany zasiłek i – w zależności od wysokości pobranej kwoty – liczyć się z postępowaniem karnym. Nawet jeżeli można zrozumieć Pana motyw to zdecydowanie odradzam zatajenie zatrudnienia podczas pobierania zasiłku. Popadnie Pan przez to w jeszcze większe tarapaty.
work, 3.07.2014

Moje wynagrodzenie za praktykę jest zbyt niskie. Gdzie mogę szukać pomocy?

Jestem bezrobotny i mam problemy ze znalezieniem pracy ze względu na moje uwarunkowania zawodowe. Tymczasem pojawiła się szansa zatrudnienia w firmie ubezpieczeniowej. Problem polega na tym, że chcą mnie początkowo zatrudnić jako praktykanta, ponieważ ich zdaniem wymagam szczególnego wprowadzenia do nowej funkcji. Kasa dla bezrobotnych nie akceptuje wynagrodzenia za praktykę i nie wypłaca mi świadczeń uzupełniających. Czy w takim przypadku nie ma żadnego wsparcia ze strony ubezpieczenia od bezrobocia?

Timur Öztürk: Owszem, jest możliwość wsparcia. Ubezpieczenie przewiduje w takich przypadkach dodatek na wprowadzenie do nowej funkcji (EAZ). Pracodawca jest gotów zatrudnić Pana doraźnie jako praktykanta gdyż ze względu na brak doświadczenia w branży ubezpieczeniowej nie jest Pan w stanie świadczyć pełnych usług. Pana wydajność nie „opłaca się” pracodawcy w pierwszych miesiącach zatrudnienia. By jednak zachęcić firmy do zatrudniania osób spoza branży ustanowiono dodatek na wprowadzenie do nowej funkcji w ramach ubezpieczenia od bezrobocia. Pana pracodawca wypłaca Panu pensję zgodną z funkcją i miejscem zatrudnienia. Ubezpieczalnia przelewa tymczasem w okresie sześciu miesięcy na konto pracodawcy wspomniany dodatek. Proszę skontaktować się z przyszłym pracodawcą i poinformować go o tej możliwości. Najpóźniej do dziesięciu dni przed podjęciem nowej posady może Pan i Pana szef złożyć stosowny wniosek w regionalnym ośrodku pośrednictwa pracy (RAV/ORP/URC).
work, 30.04.2014

Windykacja: zgłosić sprzeciw

Pewna nieznaną mi firmą wystąpiła do mnie o zapłatę 300 franków. Nie znam tej firmy i nigdy niczego od nich nie kupowałem ani nie zamawiałem. Muszę im rzeczywiście zapłacić czy też mogę się jakoś obronić?

PHILIP THOMAS: Może się Pan bronić. Kto kwestionuje skierowane przeciwko niemu roszczenie może się bronić przy pomocy sprzeciwu (Rechtsvorschlag/Opposition/Opposizione). Może Pan to uczynić natychmiast przy doręczeniu nakazu zapłaty przez urzędnika albo w przypadku doręczenia przez pocztę, w terminie 10 dni pisemnie lub ustnie w urzędzie windykacyjnym. Co do zasady sprzeciw nie wymaga uzasadnienia i nie podlega opłacie. Proponuję zatem złożyć sprzeciw przeciwko windykacji. Jeżeli firma będzie chciała kontynuować windykację będzie musiała przedstawić tytuł prawny w postaci uznania przez Pana roszczenia.
work, 20.6.2014

Czym jest Unia

Unia jest związkiem zawodowym zrzeszającym około 200,000 członków pracujących w sektorze prywatnym. Dzięki około 200 układom zbiorowym pracy zawartym z różnymi pracodawcami reprezentujemy interesy przeszło 1,500,000 osób zatrudnionych w Szwajcarii.

Posiadamy trzech polskich pracowników, Adam Rogalewskiego w Bernie odpowiedzialnego za całą Szwajcarię niemieckojęzyczną i włoskojęzyczną i Artura Bienko w Genewie (Szwajcaria francuskojęzyczna) oraz Barbarę Blicharz z kasy dla bezrobotnych w Genewie. Kontakt do Adam i Artura poniżej.

Dlaczego warto wstąpić do Unii

Osoby, które pracują tam gdzie istnieje związek zawodowy zarabiają więcej. Układy zbiorowe pracy zawierają lepsze postanowienia niż kodeks pracy.

Członkowie Unii otrzymują dofinansowanie do różnego rodzaju kursów zawodowych i językowych.

Członkowie Unii są wreszcie lepiej poinformowani. Prawo pracy zmienia się szybko, również jeśli chodzi o coroczne podwyżki, dlatego nasi członkowie wiedzą ile powinni zarabiać.

Wreszcie w roku 2013 Unia uzyskała przeszło 1 milion franków odszkodowania dla polskich pracowników w Szwajcarii.

Kontakt do polskich pracowników w Unii

Adam Rogalewski

tel: 079 535 74 10

email: adam.rogalewski@unia.ch

Unia Zentral

Weltpoststrasse 20,

3000 Bern 15

Artur Bienko

tel 079 652 9937

email: artur.bienko@unia.ch

Unia Genève

5 ch. Surinam,

1211 Genève 13

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Montaña Martín | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bem 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie Marek Wieruszewski

**Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.**